

İki aylık öykü dergisi

Heceöykü

Yıl 21 Aralık 2024 - Ocak 2025

ISSN 1304-7

Sayı 126

Heceöykü

İKİ AYLIK ÖYKÜ DERGİSİ

ISSN 1304-7604

YIL: 21 **SAYI:** 126

Aralık 2024 - Ocak 2025

Yayın Türü: Ulusal

Hece Yayıncılık Ltd. Şti. Adına

Sahibi ve Yazı İşleri Müdürü:

Ömer Faruk Ergezen

Yayın Yönetmeni: Emin Gürdamur

Yayın Kurulu: Ali Necip Erdoğan,
Ali Ulvi Temel, İsmail Sert, Mehmet
Kahraman, Rüveyda Durmaz Kılıç

Dijital Medya: Rüveyda Durmaz Kılıç

Son Okuma: Esmâ Türkseven

Haber Editörü: Recep Emin Avcı

Yönetim Yeri: Konur Sk. No: 39/1

Kızılay/Ankara **Tel:** (312) 419 69 13

Fax: (312) 419 69 14

www.hece.com.tr

heceoyku@hece.com.tr

[Heceoykudergisi](https://twitter.com/Heceoykudergisi)

[heceoyku](https://www.instagram.com/heceoyku)

Teknik Hazırlık: Hece

Kapak: sarakusta.com.tr

Görsel Yönetmen: Hatice Ayan

Kapak Resmi: Feyza Ay

Baskı: Emsal Matbaa Tanıtım
Hizmetleri San ve Tic.Ltd.Şti.

Bahçekapı Mah. 2477.Cadde. No:6

Etimesgut/Ankara

HECE BASIN YAYIN LTD. ŞTİ.

2025 Yılı Abonelik Bedeli:

Hece Dergisi: 3.560 TL

Heceöykü: 1.459 TL

Hece Dergisi+Heceöykü: 4.015 TL

Hece Dergisi Kurumsal: 6.800 TL

Heceöykü Kurumsal: 3.900 TL

Heceöykü'ye gelen yazılar yayın kurulunun onaylaması durumunda takip eden üç sayıda yayımlanır. Gelen yazılar yayımlansa da yayımlanmasa da geri verilmez. İlkelerimize uymayan ilanlar alınmaz.

Baskı Tarihi: 30.11.2024

İçindekiler

4 ÖN YAZI

Emin Gürdamur, Dilin Ufku ve İmgeler, 4

7 FOTOĞRAF ÖYKÜ

Selçuk Azmanoğlu, Dilin Ufku ve İmgeler, 7

8 ÖYKÜ

Emin Gürdamur, Sevinç İçeridedir, 8

Saliha Feriştatoğlu İlhan, Leylek Isırığı, 15

Merve Uygun, Aşkım, 18

Hüseyin Ahmet Çelik, Balon Hikâyesi, 25

Zübeyde Andıç, Susarak Konuşanların En

Gevezesi, 28

Müzeyyen Çelik Kesmegülü, Tekelci Naciye, 32

Emrah Atış, Pencereden Yansıyan, 38

Nuriye Safi, Kapı, 42

Berna Atağün, Seyret Fikret Seyret, 45

Kenan Yusuf, Can Pahası, 50

Semanur Bozok Sabuncu, Kırmızı Patik, 55

59 ÖYKÜDE MİMARİ

Handan Acar Yıldız, Derinlik, 59

63 FIRLATMA RAMPASI

Ali Necip Erdoğan, Boğaç Han'ın Annesi, 63

67 DEFİNE ODASI

Serkan İnce, Türk Yazınında Ruhçuluğun

Temel Taşı: Ragıp Rıfkı Özgürel, 67

Ragıp Rıfkı, Ahiretten Gelen Sada, 78

81 ENİKONU

Aslıhan Keleş Kurtoğlu, Kendi Öyküsünü

Arayan Kadınlar, 81

91 SÖYLEŞİ

Emin Gürdamur, Öykücülerle Kadınlar ve

Yazarlık Üzerine, 91

106 DUYGU OKUMALARI

Hale Sert, Murat Yalçın'ın *Dalga Boyu*'nda

Parçacıktan Dalgaya Geçişler, 106

110 POETİK PATİKA

Abdullah Harmancı, Okumadan Etkilenmek mi?, 110

114 BAŞKA DÜNYALARIN ÖYKÜLERİ

Raşîde eş-Şarnî, Harikalar Sokağı Yolu,
(Çağdaş Tunus Öyküsü), Arapçadan
Çeviren: Musa Ağgün, 114

118 KURAM-YORUM

Şaban Sağlık, Hatıraların Öyküleşmesi ve
Akın Ersöz'ün Kurmacaları, 118

128 DALGIN DİKKAT

Dürdane İsra Çınar, Bayan Ramsey, Size
Anne Diyebilir miyiz?, 128

133 YAZAR KAFA

Tarık Tufan ile Söyleşi, Rüveyda Durmaz
Kılıç, 133

135 YAŞADIĞIM GİBİ

Mehmet Aycı, Nasıl Desem Sıradan, 135

137 İLK KİTAP SÖYLEŞİSİ

Dilek Altundağ, “Yazarın en temel işi
gözlem yapmaktır.”, Konuşan: Elif Gül
Mahur Sali, 137

140 HECEÖYKÜ'DE İLKLER

Fatih Öğüt, Ahretlik, 140

Tefvik Can Küçükşahin, Floransalı
Harzemşah, 144

147 KİTAPLIK

Rümeysa Oğuz, Şiirin Hikâye Edilmesi:
Hastalıklı Hikâyeler, 147

Merve Özgenli Çelik, Düşünmeye Davet:
Koca Dünyaya Küçük Öyküler, 149

Ayşe Şahin, Denizin Karşısına Yakından
Bakmak İçin: *Günümüz Yunan Öyküsü*, 151

Nesrin Çoruh, *Gün Dönende* Üzerine
Okuma Notları, 153

Ece Keleş, Kurgununun Gerçeğe

Düşümlenişi: *Deliler, Bavullar ve Tanışma*
Biçimleri, 155

Emrah Atış, *Küçük Bir İhtimal*: Bazen
Delilik İyi midir?, 157

Kuddusi Demir, “An”ın Büyüsünden
Geçmişin Coğrafyasına Akan Yolculuk:
Bahtiyar Yokuşu, 159

DİLİN UFKU VE İMGELER

Anlatmak, anlatabilmek, anlaşılacak, silya dönmenin sevincine benzer. Dil sayesinde eve döner, dil sayesinde hatırlanır, varlık kazanırız. Dilsizlik bir tür kimsesizliğe, köksüzlüğe, karanlığa tekabül eder.

Dil mucizesi, muhatabın anlayışıyla parlayan, onun anlayışının nihayet bulmasıyla sönüveren bir mucizedir. Bazen anlatmakta, anlaşılacakta zorluk çekeriz. Kelimeler yaşamı yüklenmekte aciz kalır. Nitekim derdimizi bir şekilde anlatığımızı varsaysak bile, meramımız büsbütün tecelli etmez. Galiba yaşamın ve dilin doğası bunu gerektirir. Agamben haksız sayılmaz: “Her yaşamda yaşanmamış bir şeyler vardır, her sözcükte söylenmemiş bir şeyler olduğu gibi.”

Şiirin ham maddesi olarak imge, işte tam da bu çaresizliği yarma girişimidir. Dile dilin içinden bir başkaldırı girişimi. İnsan aklı -ya da çaresizliği demeliyiz- imgeyi çok erken dönemde keşfetmiştir. Dinî anlatılardan kadim masallara, mitolojiden halk şiirlerine, menkıbelerden modern kurmacaya kadar pek çok alanda imgeyi görmek mümkün. Ama özellikle şiir, dilin ufkunu imgeler vasıtasıyla en ileri noktaya taşımış; sözü, anlam sıradağlarının en ötesine fırlatmıştır.

Bir kurmaca, anlatının temel kaidelerine sadakatle yol alırken ister bir cümlede ister öykünün bütününde imgeyi kullanabilir. Ama öykücünün aslen şiirin ham maddesi olan imgeyi kullanırken alabildiğine kontrollü davranması beklenir. Çünkü o bize başka bir türün, şiirin emanetidir. Şunu da unutmamak icap eder. İmgelerle oluşturulan anlam, düz anlatıma nazaran yazarın inisiyatifinden çıkmaya daha meyyaldır. Sözü nihai ufkunu kestirmek bile söz konusu değilken imgeyle oluşan büyük patlamanın hızını, menzili ölçmek; nerelere kadar uzandığını, ne kadar dağıldığını hesaplamak neredeyse imkânsızdır. Yazarın yapabileceği, o ışık parlamasını alabildiğine güçlü, usturuplu, tutarlı ve kurguya uygun şekilde tasarlamaktır.

İmge, betimlemeden bir adım sonrasındır. Betimleme, mevcudu resmetmeyi, ona bir yorum katmayı, kurgunun parçası hâline getirmeyi esas alırken imge, mevcudu yeniden var etmeyi hedefler. İmgeyi imge yapan, üstlendiği bu yeni bakış açıdır. John Berger, *Görme Biçimleri*'nde, "Bir imge yeniden yaratılmış ya da yeniden üretilmiş görünümüdür." der.

İmgenin tükenmez imkânları sadece bilinç düzeyindeki dalgalanmaları yansıtmakla kalmaz, bilinç dışının da açığa çıkmasına olanak sağlar. Anlam, imge sayesinde kalbe giden yolu bulur. Metnin özgünlüğü, imgelerle sağlanır. Yazarın dış dünyayı algılama kabiliyeti imgelerle kendini açık eder. Duygu ve düşüncelerin aktarımı konusunda imgenin tartışmasız bir kudreti vardır. İmgeler vasıtasıyla şiirsel etki harekete geçirilir ve okurun zihninde yepyeni çağrışımlar husule getirilir.

İmgeler sanatçı için uçsuz bucaksız bir üretim alanına kapı aralar. Bilge Karasu bunu şu sözlerle ifade eder: "Bir imgeden yararlanarak üretebileceklerimiz, ya da, bu imgenin 'içine' yerleştirip doldurabileceklerimiz, bu imge yardımıyla kavrayıp yorumlayabileceklerimiz tükenmez, tüketilemez. Öyle sanıyorum."

İmge çağrışımlardan yararlanır. İki temel çağrışım türünden söz edebiliriz. Analoji ve özdeşlik. Sadece imge değil, bütün bir edebiyat alanında çağrışımlarla yol alır. Bu noktada hayal gücünün zenginliği, pek çok şeyin belirleyicisi olacaktır. Neyi neyle yeniden var ettiğimiz, neyi neye benzettiğimiz, neyi neyle açıkladığımız daima meselenin özünü oluşturur. İmgelerden yararlanarak var olanı daha güçlü şekilde görünür kılarız. Mevcut gerçeklik genellikle vasattır. Bu vasat, hayata yeter ama edebiyata yetmez. Edebiyat imgelerle yaşar.

İnsan psikolojisini irdeleyen, varoluşsal sorgulamalar yapan metinlerde imgesel anlatımlar sıklıkla karşımıza çıkar. Bu noktada tinselliğin kapısı çalınır ki orada kadim metinlerle de irtibat kurulur. Nitekim dinî, edebî metinlere atıf, en güvenilir imgesel sonucun elde edilmesini sağlar. Northrop Frye *Hayal Gücünü Eğitme*'de, edebiyatın anıştırmalara yatkın olduğunu, bu sebeple Batı edebiyatında en çok kullanılan anıştırma merkezlerinin Yunan ve Roma klasikleri, Kitab-ı Mukaddes, Shakespeare ve Milton olduğunu hatırlatır. Northrop Frye, edebiyatta hiçbir şeyin rastlantısal olmadığını, her bir tasvirin arkasında bir imajın, bir imgenin veya sembolün yattığını söyler: "Edebiyatta asla karşılaşmayacağınız bir şey varsa o da salt çimlerde otlayan koyunlar ya da salt baharda açan çiçeklerdir. Bunlardan yararlanmanın arkasında her zaman edebî bir neden vardır ve bu da insan hayatında tekabül ettikleri, temsil ettikleri ya da

benzedikleri bir şey demektir. Doğal ile insani olan arasındaki bu mütekalibiyet ‘sembol’ kelimesinin taşıdığı anlamlardan biridir ve dolayısıyla bir yazar bir imgeden ya da etrafındaki dünyanın parçası olan bir nesneden yararlandığında onu sembol hâline getirmiştir diyebiliriz.”

İmgeler dili zenginleştirir. Mumdan gemilerle ateş denizinde yüzmek (Şeyh Galip), arza eğilmiş güllerin muttasıl kanadığı görmek (Ahmet Haşim), anneyi, yaşanmış geçmiş bir hayata, Fatih yönlerinde eski ahşap bir eve benzetmek (Nezihe Meriç), ayın ateş gibi yağdığına şahit olmak (Turgut Uyar), Türkçenin süt dişlerini düşünmek (Cemal Süreya), bütün iyiliklerin bir arada neşeli bir kiraz kamyonu gibi çıkageldiğini söylemek (Yıldız Ramazanoğlu) hep imge sayesinde. Hayat geçicidir. İmgeler, geçici hayatı kalıcı kılmak isterler. Bu sebeple pek çok öykücünün imgelerin gücünden yararlandığını görürüz. Ömer Seyfettin’de başını vermeyen şehit, arketipsel bir imgedir. Sait Faik’te yalnızlık dili sarmaşık gibi kuşatan oldukça bilinçli bir imgedir. Gogol’de palto, Kafka’da otorite, Dino Buzzati’de beklemek, Ayhan Bozırat’ta istasyon, Oğuz Atay’da tavan arası, Bilge Karasu’da kirpi, Ferit Edgü’de leş, Rasim Özdenören’de kuyu bir imge olarak karşımıza çıkar.

İmge ele avuca, tarife, tamire, izaha, vuzuha gelmez. Onun hakkında konuşmak, kelebeğin kanatlarına dokunmaya benzer. Bu sebepten yazarlar eserlerindeki imgeler hakkında konuşmaktan imtina ederler. Her açıklama imgenin tabiatına aykırı bir daralmayı beraberinde getirir. İmgeler terminoloji tarafından da kayıtlıdır, herhangi bir sisteme entegre edilemez. Kitabi bilgiler onun ancak en dış sınırlarını üstünkörü izaha yeltenebilir. Nitekim Mircae Eliade’ye göre bir imgeyi somut bir terminolojiye çevirmek onu çarpıtmaktan da beterdir. Çünkü bu, imgeyi “bir bilme aracı olarak yok etmek, ortadan kaldırmak” demektir.

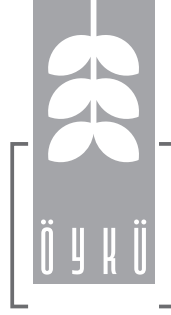
O hâlde biz de imgenin imgeliğini daha fazla zedelemekten yazımıza son verelim.

Emin Gürdamur

FOTOĞRAFÖYKÜ

Selçuk Azmanoğlu, Dilin Ufku ve İmgeler

EMİN GÜRDAMUR

Sevinç İçeridedir

Dünyanın herhangi bir yerinde esrarlı rüzgârların esmediği, gökyüzünü kızılığın mızıllığın kaplamadığı alelade bir ikinci vakti kapı çaldı. Din don. Birini beklemiyordum. Birini beklemenin anlamına inanmıyordum. Din Don. Kucağımda biriken peçeteleri kalkıp çöpe attıktan sonra hiç kimseyi beklemeden adımlarla holü bir uçtan bir uca geçtim. Din don. Nedir bu sabırsızlık? Din don. Kapıyı açınca karşımda Arzu'yu gördüm. Hayretimi iyice pekiştirmeye azmetmişçesine ellerini açıp yalvaran Arzu. “Lütfen beni sakla.” Ne güzel telaşlıydı, ne müthiş çaresiz. O an şöyle erkeksi bir gerinme geldi gövdeme, manalı bir fazilet hissi. Çaresiz insanları sevdiğimi bir daha anladım.

Kapıda dikildiğimiz o kısa zaman aralığında hafızamı ne kadar kurcaladıysam da hatıralarımda dudakları kurumuş, beti benzi atmış, nefes nefese yalvaran bir Arzu'ya tesadüf edemedim. Onu tanıyanların pekâlâ ittifak edeceği üzere ince, sakın gövdesiyle her vartayı kolayca atlatılabilen bir varlıktı Arzu. Eskiden bir grup arkadaşla sahildeki Neşe çay bahçesine giderdik. Hepimizin müşkülünü çözmüşlüğü yetmezmiş gibi çay bahçesini işleten kadının babadan kalma pürüzlü miras işini de tereyağından kıl çeker gibi halletmişti. Karşımda duran Arzu, eski Arzu'nun tahrif edilmiş nüshası gibiydi. Bir eliyle inip kalkan göğsünü tutuyor, diğer eliyle eski bir dostluğu, unutulmuş bir aşinalığı uyandırmak ister gibi kolumu, omzumu dürtüyordu. “Yalvarırım beni sakla.” İyi bir insandı Arzu. Ya da birdenbire beni sevinçli kılan elmacık kemiklerinin tesiri altında onun iyi bir insan olduğuna hükmettim. Telaştan yerinde duramayışı, aynı sözleri tekrar edışı beni hızlıca bir karar vermeye zorladı. Ayrıca on küsur sene evvelin hatıralarına küfranlık edemezdim, “Elbette,” dedim.

Elmacık kemikleri önümden geçti.

Uzun zamandır hayalini kurduğum yeni berjere oturup lambaderin düğmesine bastığım anda sarı ışığın altında yeşil berjere oturmaktan çok, sarı ışığın altında yeşil berjere oturan bir adam olmayı sevdiğimi anladım. Bu kullanılmış göğün altında, bu eskimiş evin içinde başka türlü güç. Din don. Kapı ne zaman çalsa sanki yeniden geliyor. Bir ikindi serinliği. Garipsiyorum cüretimi, kendime yakıştıramıyorum. El yapımı şaşkınlık. Hani, sevincime büsbütün ayırmazlıkla meyletmedim, avuntusu. Ama duvar ne güzel. Duvarın önünde giriştiğim muharebelerin hepsinden Arzu'nun elmacık kemikleri muzaffer çıkıyor. Yine de sorgulamaya devam ediyorum kendimi. Tuluatçılık bir nevi. İnsanın kendini sorgulaması kuyruklu yalan. Sevinç içeridedir. Zanlı konuşacağı esnada, tamam bugünlük bu kadar, deyip ışıkları söndüren iş birliği. Ertesi gün sorgu devam edecek. Usulen. Kolay biri değilimli bir neticeye varmak istiyorum. Sevinç içeridedir. Odalar ışıl ışıl. Sugötürmez ölçüde masumum. Masumum çünkü o gün irademi kullanmaktan mahrum bırakılmışım. Yani tamam, iradem vardı hatta hür iradem vardı ama başka da bir şeyim yoktu. İradem, ben, Arzu ve Arzu'nun elmacık kemikleri kapıda dikilmişti. Sevinç içeridedir. Burnumdan şıpır şıpır sular akarken Arzu'ya, gel, dedim.

Din don. Kızım, "Annem geldi," deyip çıkıyor odasından. Holde şakalaşıyorlar, kapı aralığından görüyorum onları. İnsanın annesinin gelmesi kadar güzel bir şey olamaz. Benim de bir defasında annem gelmişti. Tülbendini çenesinden dolayıp aralıklı dişlerine tutturarak nefes nefese. Neşe'nin boyu uzamış, hediyesini alır almaz odasına fırlıyor. Karım salona girince duraksıyor. "Sonunda almışsın berjerini." diyor, sevincime ortak olmanın gerekliliğiyle. Yüzünde eğreti bir gülümseme. Konuşma anlarında kayıp düşüyor gülümseme. Arkadaşlarıyla çıktığı tatili iki gün daha uzatmanın bedeli olarak, "Yakışmış salona." diyor. Normalde demez. Berjeri süzdükten sonra salondaki uzun dikdörtgen aynanın karşısına geçiyor, tokasını çözerken saçlarından bir tutam geliyor eline. Gözü elindeki saçlarda, dalgın soruyor. "Eskisini ne yaptın?" Duvarı gösteriyorum. "Oraya kaldırdım." Gün bitiyor.

Duvar eskiden duvardı. Eve dair suratsız, meymenetsiz bir kafiye. Devri geçmiş şair bıyığı. Tabloları yutup sindiren helezon. İnsana duracağı yeri gösteren buyruk. Duvarın ötesinde Arzu var. Eski berjerimde oturuyor. Duvar artık eski duvar değil. Canım duvar. Güzel duvar. Elmacık kemikli duvar. Günler böyle geçiyor. Salon eğlenceli bir sınıfa dönüşüyor. Dersimiz beton sevgisi, tuğla sevgisi, sıva sevgisi, alçı sevgisi. Bazen kalkıp sarılacak oluyorum duvara. Duvar

gölüyor. Gülerek devriliyor üzerime. Hayal midir hezeyan mıdır nedir? Duvar yerinde hâlbuki. Duvar yosunlu bir ormana açılıyor. Ağaçların yeşil, yumuşak gövdesinden güneşin cilveli ışıkları damlıyor. Şimdi hiç lüzumu yokken duvardan salona doğru yosunlu dallar mı sarkacak? Mevsimler mi yürüyecek eve doğru? Yosunlu dallardan korkuyorum ilkin, ilkin korkudur. Ormana bakarken arzın ilk sakinini düşünüyorum, o da korkmuştur kesin, diyorum. Mevsimler değişirken nasıl da dehşete kapılmıştır. Uzaktan uzağa teselli ediyorum arzın ilk sakinini, korkma, diyorum, sen korkarsan bize kadar ulaşır bu titreme, kapımıza dayanır, kısıvrak yakalar bizi, güz gelinceye kadar burada, yaz gelinceye kadar burada, kış gelinceye kadar burada kalbimize saldırır.

Alışsın, dedi Arzu. Alışamadım. Bir kere Arzu'nun mütemadiyen bizi dinlediği fikrinden kurtulamıyorum. Duvardan duvara yayılan devasa bir kulağa nasıl alışılır? Karımla kavgalarımızın tadı kaçtı. Artık daha usturuplu, ölçülü biriyim. O bana ağız tadıyla bağıyor, bense susuyorum. Odadan odaya Arzu'nun gözüne girmeye çalışan bir adam olarak yürüyorum. Buzdolabını soylu bir edayla açıyorum, yemekten sonra ellerimi iki kere sabunluyorum, klozetin sifonunu muhakkak çekiyorum. Uğur'la telefonda konuşurken bile temkinliyim. Sabahları uyanıp Arzu'yu düşünüyorum. Sonra geri uyuyorum. Karım usulca giriyor odaya, kokusunu bırakıp çıkıyor. Sanki uykumda bana, Neşe'yi sen bırak bugün, demiş. Neşe hazırlanırken salondaki berjere oturuyorum. Bu kaçamaklar hoşuma gidiyor. Evden çıkarken bir şeyleri muhakkak unuttuyorum; anahtarları, cüzdanı, telefonu almak için geri dönüyorum. Arzu'yla baş başa kaldığımız bu kısacık anlarda "İyi misin?" diye sorabiliyorum sadece. "İyiyim," diyor, "beni merak etme."

Metroda yürüyen merdivenleri, iş yerinde asansörü kullanmayı bıraktım. Ne kadar yavaş hareket edersem aleyhime işlediğinden emin olduğum giyotin o kadar ağırdan alacak gibime geliyor. Hımbıllık koruyacak beni bıçaktan. Her şeyi erteliyorum. Korkuyorum da bir yandan. Sırrım, önünde sonunda kilitli odadan taşıp eve saçılacak. O felaket gününe kadar sevinçli, uyusuk bir adam taklidi yapabilirim. Karım sevincimin karşısına dikiliyor. Sözümü kesiyor, gülüşümü kırbaçlıyor. Bunlar beni yıldıramaz. Karımın öksürük nöbetleri Arzu'yla aramıza ezan sesi gibi giriyor. Birden duvarın berisine geçiyorum. Yeni aldığım berjere. Rüyamda işaret parmağını bana doğru sallıyor karım, duvarı gösterip bir izah bekliyor. İzah nasıl ederim? İzah kim edebilir? İzah edebilenlere yazıklar olsun. Kimlermiş onlar, hangi kendini bilmezlermiş? Gelsinler bakalım, gelsinler de ev sahibinin eşyalarının bulunduğu kilitli odaya gizlice bir misafir saklamak ney-

miş, nasılmış, izah etsinler. Edemezler. Yedi otuz beş vapurunda martı çığlıklarıyla gagalanan sevinçler izah edilir mi? Alay malay güverteye doluşan insanlar ulan. Küçülen kubbeler. Uzayan bakışmalar. Dalgaların maviliği, göğün apaçıklığı, Neşe çay bahçesini ışığa gark eden yüzükler. İzah edilemez.

Akşam yemeğinde çaktırmadan karımı izliyorum. Hareketlerinde saklı bir şüphe, bir izah beklentisi var mı diye. Rujunun yarısını yediği için hesap soracak gücünü kaybetmişe benziyor. Keyfi yerinde. Ağzındaki lokmayı daha bitirmeden Neşe'den tezgâhtaki telefonu uzatmasını istiyor, kahvaltı için yer ayırtacak. Daha ağzından çıkmadan anlıyorum ne diyeceğini. Cam kenarı olsun lütfen. Cam kenarı oluyor. Fotoğraf çekip paylaşacak, ah ne güzel yaşamak, ne tatlı bu sabahlar filan. Cam kenarı önemli. Geçen hafta sonu herkes yorumlarda sorup etmiş, ay neresi orası, ne şirin çıktınız, diye. Kalpler, kalpler. Artık olgunlukla karşılıyorum kalpleri. İstihza yok. Kahvaltı fotoğraflarında kadraja sığabiliyor gövdem. Uyumlu mu uyumlu bir koca kılığında. Yeni itikadıma göre herkesin her yere sığabilmesi gerek.

Yeşil berjere atıyorum kendimi. Birazdan salona gelip, ben yatıyorum, diyecek. Geliyor ama demiyor. "Sen durgunlaştın son zamanlarda." diyor. Kulaklarım ısınmaya başlıyor birden, acaba bir şeyden mi şüphelendi? "Ofiste sorun mu var?" diyor. Ne güzel fikirmiş, kulaklarımda serin bir esinti. "İşler durgun biraz." diyorum. "Hımm" diyor. "Hı" diyorum. Gidiyor.

Arzu'ya bir şey söyleyecektim, unuttum, hiçbir yere varmayan taş basamaklar mıydı neydi, annem miydi akşam mıydı ezan mıydı neydi, unuttum. Başa alınması imkânsız şarkıların içinde mi yürüdüm, yaban ellerde kargışların, sövüşlerin arasında kalıp yerlerde mi yuvarlandım neydi, unuttum. Allah bilir ya, belki ona güpgüzel bir yalan söyleyecektim, akli sokakta kalan çocukların akşam üzüncüyle dürüstlüğe sırtımı dönerek, elmacık kemiklerine karşı güpgüzel. Unuttum. Eskiden olsa üşenmez, bu unuttumlardan yeni bir adam icat ederdim. Filanca denizde yüzmedim, derdim mesela. O taşlı patikada yürümedim. Sıkılmış yumruklarla dünyaya meydan okumadım haşa. Sigorta işini de ben kurmadım, gelene geçene ihtimaller satmaya yeltenmedim ne münasebet. Yemin billah inkâr ederdim geçimli günlerimi. O zaman da böyle mühim şeyleri unuttum muymuydum bilmiyorum. Arzu'nun bileklerinde buluta benzeyen danteller miydi neydi unuttuğum? Sanki büyük bir şeydi de nisyana uğrayınca yıldızlar gibi söndü.

Arzu, kısa zamanda kök saldı eve; parkelerin, fayansların, halıların altından yürüdü, genişledi, bir hükümrânlık yaydı duvarlara, kapı kollarına, dolap menteşelerine. Sorup sormaya başladı. İlk yarım bir cesaretle, "İsimleriniz

nerede?” diye sordu. “Neden isimleriniz bu evde yaşamıyor?” Doğrudan gözle-
rimin içine bakarak yalan söyleme ihtimalimi boğazladı. “Bir gece kavga eder-
ken ayaklarımızın altında kaldılar, kör topal kaçtılar evden.” dedim. Dudaklarını
büzüştürüp, “Yazık olmuş.” dedi. Ertesi gün daha ileri gitti Arzu. Neden yatak
odamda yatmadığımı sordu. “Bilmem,” dedim, “bu kat daha havadar.” Şüpheyle
baktı alttan. “Aranız pek yok gibi.” E ben sana var mı dedim, diye gürlendim içim-
den. Bazen tuhaflaşıyor Arzu ama ona kıyıp sesimi yükseltmemiyorum. Elmacık
kemikleri koruyor onu. “Kadınlar için bu dönemler zordur, anlayışlı olmalısın.”
dedi. Haklısın anlamında başımı salladım.

Kolumu yastığın altından dolayıp parmak uçlarımla saçımı okşuyorum. Ne
yapsam geçmiyor içimdeki burukluk. Arzu’nun parmakları ne yapıyordur şimdi
acaba? Arzu’nun parmaklarıyla aynı çatı altında yaşamının tesellisini yücelti-
yorum. Pek de yüceltemiyorum anlaşılın, yastığa gözümünden bir damla düşüyor.
Yastık umursamıyor bunu. Yastığın gerçekten hiçbir şeyle ilgilendiği yok. Kendi
yastıklığına gömülmüş uyuyor. Arzu beni teselli ederken, baş yastığı baş derdini
bilmezmiş, demişti. O günden beri yastığın alakasızlığı gözüme batıyor. Allah-
sız yastık. Arzu’yu düşünmekten alamıyorum kendimi. Sevincim içeride. Kor-
kum baş ucumda nöbet tutuyor. Çıkacak rezilliğin hırgürünü düşünmekten,
garazını kurmaktan uyuyamıyorum. Kalkıp balkona çıkıyorum, sigara bahane-
siyle. Karım da orada. Uyku düzeni iyice bozuldu, anlamsızca bakıyor karanlığa.
Maden suyu eşliğinde sigara içiyor.

“Hava çok sıcak.”

“Evet, çok sıcak.”

“İşler nasıl, düzeldi mi?”

“İyiye gidiyor.”

“Site yönetimi parkı genişletecekmış.”

“Havuzun ışıkları ne kadar gereksiz.”

İzmariti maden suyu şişesinin içine atıyor. Minik bir cıs sesi. Havuzun ışık-
larını savunan. İçeri geçiyor. Arkasından bakıyorum. Acaba dün gece mi yaşan-
mıştı bu sahne? Korkum azalıyor. O minik cıs sesinden bir cesaret doluyor içime.
Başlamış savaşların siperlere yaydığı baturluk. İnsan kısmı acayip. Kurdukça ha-
zırlanıyor bir yandan, o kepezelik gününe bileniyor. Düşüne düşüne her naneyle
siperlenip donanıyor.

Arzu’yla o günü konuşalım istiyorum. Kötü insanlardan kaçtığı ikindiye.
“Kötü insanlar mı? Bunu da nereden çıkardın?” diyor. Durup boşluğa bakıyo-
rum. Kötü insanları nereden çıkarmış olabilirim? “Aksini söylemedin ki.” di-

yorum. Gerekçem örümcek ağından zayıf. “Sen neden böylesin?” diyor sesini yükselterek. Odanın kapısını gösterip sessiz olması gerektiğini söylüyorum. O da her zamanki gibi “Evde kimse yok.” diyor. Ben de her zamanki gibi “Olsun, yine de sessiz olmalıyız.” diyorum. Susuyoruz. Beni geçiştirdiği için kızıp üst kata çıkıyorum, yatmak için. Gücenmek iyi geliyor bize. Yeniden başlamaklı bir zehir. “Geçen gece bir ses duydum.” deyince yüzüm kızarıyor. Başım önde, “Ne sesi?” diyorum. “Neşe galiba, gece yarıları telefonda biriyle konuşuyor.” diyor. Rahatlıyorum. Aferin Neşe’ye. Ne iyi ediyor da gece yarıları telefonda biriyle konuşuyor.

Arzu bana biraz kırılıyor bazen. Odaya girince köşe bucak saklanıyor. Güya gitti zannedeyim, üzülüp perişan olayım. Aramam köşe bucak, neyime gerek? Güz gelinceye kadar burada, yaz gelinceye kadar burada, kış gelinceye kadar burada dururum yine perişan olmam. Nefesim tükenir mi, tükenir. Balkondaki sigaralar biter mi sabah beşe doğru, biter. Yedi otuz beş vapurunun düdüğünü duyunca ağlar mıyım, ağlarım. Ağlamakla perişanlığın ne ilgisi olabilir? Vapurun camında şehir birdenbire başlar. Bizi ayıran duvarın birdenbire başlamasıdır bu. Yanlış bir şehir midir, yanlış bir buyruk mudur nedir bilmem. O kırılır da ben kırılmam mı? O küser de ben küsem mi? Şimdi ben tutup Arzu’nun neyine küseyim? Elmacık kemiklerine mi Afrikalı yalnızlığına mı upuzun parmaklarına mı, neyine? Nişan yüzüğünü çıkarıp Boğaz’ın sularına attığına mı? Ama elbette küsmeli bir şeye. Gurur mudur nedir onu kuşanmalı. Ben sana küstüm ey, demeli.

Misafirliğinin altıncı ya da yedinci günü. Uyanıp su içmeye kalkıyorum. “Hişt!” sesiyle tüylerim diken diken oluyor. Anahtar deliğinden uzanan eliyle dikenlerimden tutup içeri çekiyor beni. “Ne zaman gidecek buradan?” diye soruyor, annemi göstererek. Daha doğrusu annemin duvar dibinde boylu boyunca uzanan, kimseye zararı dokunmayan varlığını. “Neden bu kadar büyütüyorsun?” diyorum kısık sesle. “Şimdi uyuduğuna bakma, gündüzleri sürekli konuşuyor, öyle çok konuşuyor ki bir gün çıkacak rezilliği umursamadan kendimi dışarı atacağım.” diyor. Eğilip anneme bakıyorum. Kara kuru avurtları tamamen çökmüş, tülbindinin altından dökülüp ağzına giren bir tutam saçı dudaklarının arasından çıkarıp örtüsünün içine sokuyorum. Arzu kolumu tutup, “Bırak, uyandıracaksın,” diyor fısıltıyla. “uyanacak ve bana hakaretler yağdırmaya başlayacak. Gücü yetse, ayağa kalkabilse çalapaça dışarı atacak beni buradan.” Esmer yüzü daha da esmerleşiyor Arzu’nun. Elmacık kemikleri daha da güzelleşiyor. Ellerini sımsıkı kavriyorum. Teselli niyetine. Tavana yükselen yığınla

kolinin arasından geçip hepsi sığsın diye dikine istiflenen kanepelerin arkasındaki mahrem köşemize çekiliyoruz. Eski berjere birlikte oturuyoruz. Sarılıp “Korkma,” diyorum ona, “hepsi geçecek.” Başını omzumdan kaldırıp, “Elbette hiçbir şey geçmeyecek.” diyor. “Haklısın,” diyorum “ama yapacak bir şey yok.” Öylece tesellisiz uyuyakalıyoruz.

Omzumu dürtten elin karıma ait olduğunu anladığımda haykırdım. Her şey bitti, dedim, her şey buraya kadarmış. “Sakin ol.” derken saçımı okşadı. Yattığım yerden gözlerimi sağa sola devirince yatak odasında olduğumu anladım. Az kalsın kalbim nahak yere duracaktı. “Kalk bir yüzünü yıka istersen,” diyor, “ferahlarsın.” Yüzümü yıkayıp balkona çıkıyorum. Karımda garip bir sükunet, yersiz bir saadet. O yersizliğin içinden süzüyor beni.

“Arzu’ya çok üzuldüm.”

“Hangi Arzu’ya?”

“Çok çekti garibim illetten.”

“Hangi?”

“Uğur sana haber vermiş, gitmemişsin cenazeye.”

“Uğur mu?”

“Aslında hoşuma da gitti biraz. Ama gitsen de bir şey demezdim.”

İzmariti maden suyu şişesinin içine bırakıp içeri yöneliyor. Cıs sesi havuzun ışıklarını söndürüp balkonu velveleye uğrattıyor. Karımın arkasından bakıyorum. Sağa sola yalpalanıyor gövdesi, yukarı aşağı esniyor. Balkonda yalnız kalıyorum. Din don. Nasıl yani, şimdi mi? Din don. Sitedeki bütün kapıların zilleri aynı anda çalmaya başlıyor. Din don. Din don. Din don.

SALİHA FERİŞATOĞLU İLHAN

Leylek Isırığı

“Nasılız?”

“Uyutamadık yine.”

Kafası kocaman. Gözleri de. Kirpikleri soluk. Kaşları varla yok. Dudakları ince. Burnu şiş. Yüzü şiş. Her ağlayışta daha da şişiyor. Sağ şakağını kaplayan leke, gül kurusu renginde. Ona bakarken ne hissettiğimi bilmiyorum. Göz göze geldiğimizde dudaklarını nerelerden aldığını hesaplayamadığım bir emirle bükerek daha yüksek sesle ağlıyor. Ortadan kaybolmak istiyorum. Toz olup uçmak. Silinmek yeryüzünden.

“Çişli bezimiz kaç oldu?”

“Üç.”

Mememi aranan ağzına dayıyorum. Hırsla asılıyor. Emiyor. Emiyor. Emiyor. Vahşice. Canım acıyınca serçe parmağımı ağzına sokarak memeden ayırıyorum. Öfkeden kuduruyor bir anda. Ses tellerini patlatarak haykırıyor. Kahverengi halkanın tamamını ağzına almalı bebek, diyen ebenin sesi beynimde yankılanıyor. Burnuna yaklaştırırsanız memeyi, süt kokusunu alacak. Sizin de canınız yanmayacak. Acaba doğru yerden mi veriyorum? Bu kadar zor olmamalı. Bir pençeyi andıran ağzı yakaladığı gibi kısıtıyor etimi. Gözlerimi yumar, dişlerimi sıkıyorum. Dayanmalıyım.

“Meme ucu nasıl?”

“Çok acıyor.”

“Kantaron yağı sürelim. Açık bırakalım.”

Afrika yerlileri gibi geziyorum evde. Göbeğim futbol topundan hâllice. Aynaya bakmıyorum hiç. Beğenmiyorum bu hâlimi. Neden doğurduğumu düşünüyorum sıklıkla. Yanlış zamanda sorduğumun farkındayım. Yine de kendimi